

UDK: 227:
Izvorni znanstveni članak
Pripremljen u ožujku 2013.

PAVLOV NAČIN RJEŠAVANJA KRIZNIH SITUACIJA NA PRIMJERU 1. KORINĆANIMA 8-10

Igor Lorencin

Adventističko teološko visoko učilište, Maruševec

SAŽETAK

Pavlov način rješavanja kriznih situacija na primjeru 1. Korinćanima 8-10

Fokus ovog rada je Pavlov slogan *svima sam bio sve* iz 1. Kor 9,22. Analiza šireg konteksta u kojem se ova izjava nalazi upućuje na podijeljenu lokalnu crkvu s raznim kriznim situacijama, problemima i konfliktima. Pavlov je cilj dovesti podijeljenu lokalnu crkvu u jedinstvo. S tim na umu on je *svima bio sve* u toj lokalnoj crkvi čineći se robom svima, odustajući od svojih prava i ljubeći druge, a sve to kako bi ih pridobio za jedinstvo crkve i sve zajedno poveo k spasenju. Ovakvim pristupom Pavao želi riješiti krize i osigurati dobar i pozitivan duh u crkvama. Time ovaj moto u svom literarnom kontekstu ima primarnu svrhu zadobivanja vjernika lokalne crkve za jedinstvo i njegova je primarna primjena u menadžmentu konflikta.

Ključne riječi: *1. poslanica Korinćanima; Pavao; konflikti; jedinstvo; menadžment konflikta*

Uvod

Pavao je bio pravi umjetnik kada su u pitanju odnosi s ljudima i rješavanje kriznih situacija. Znao je na sukobe odgovoriti na takav način da za suradnju pridobije različite strane u konfliktu. Želimo na primjeru 1. Korinćanima 8-10 vidjeti kojim se principima rukovodio u svrhu rješavanja konfliktnih situacija. Cilj je ovog rada dokučiti kako slogan *svima sam bio sve* iz 1. Kor 9,22 funkcionira u konfliktnim situacijama i što je Pavao želio poručiti njegovom implementacijom? Rezultat ove kontekstualne analize bit će principi koji su definirali Pavla i njegov pristup konfliktima.

Kontekstualna analiza 1. Korinćanima 8-10

Slogan *svima sam bio sve* iz 1. Korinćanima 9,22 dio je šireg konteksta koji započinje u 8,1, a završava u 11,1. Kroz cijelu 1. poslanicu Korinćanima Pavao se bavi raznim unutarcrkvenim krizama i problemima. Na početku saznajemo da je crkva podijeljena u različite grupacije.¹ Stoga Pavao razjašnjava jedno po jedno pitanje, a u svima je riječ o stvarima koje dovode do podjela u lokalnoj crkvi u Korintu.² Prema Margaret Mitchell Pavlov cilj s 1. poslanicom Korinćanima jest pomirenje razjedinjene crkve u čiju svrhu prakticira retoriku pomirenja. Mitchell kaže: "This chapter has demonstrated that the issue of factionalism, set out by Paul in 1 Cor 1:10 runs throughout all sixteen chapters of 1 Corinthians."³ Nadalje Mitchell kaže: "The appeal for concord and an end to factionalism unites all sixteen chapters."⁴ Ako je ovo točno, onda ovu poslanicu trebamo čitati u svjetlu Pavlovih pokušaja da dovede podijeljenu crkvu u jedinstvo.

Analiza 1. Korinćanima 8,1-13

U 1. Kor 8,1 Pavao započinje novu temu koja dovodi do podijeljenosti u crkvi: Trebaju li kršćani jesti meso žrtvovano idolima ili ne? Očigledno su neki kršćani u Korintu slobodno jeli takvo meso dok ga drugi nisu konzumirali. Koju grupu će Pavao podržati? Kako će Pavao odgovoriti na ovo praktično pitanje u svjetlu evanđelja? On će se ovdje usuditi predstaviti sebe kao primjer koji treba slijediti. Teško možemo naći bolje mjesto u njegovim poslanicama za izučavanje njegovih principa.

1 1. Kor 1,11-12.

2 Deset različitih stvari koje izazivaju konflikte: 1. pitanje podjela u crkvi (1. Kor 1,10-4,13); 2. pitanje seksualne nemoralnosti (1. Kor 5,1-13); 3. pitanje suđenja među vjernicima (1. Kor 6,1-11); 4. pitanje braka (1. Kor 7,1-40); 5. pitanje mesa žrtvovanog idolima (1. Kor 8,1-11,1); 6. pitanje pokrivanja glave (1. Kor 11,2-16); 7. pitanje nepravilnosti pri Večeri Gospodnjoj (1. Kor 11,17-34); 8. pitanje duhovnih darova (1. Kor 12,1-14,39); 9. pitanje uskrsnuća (1. Kor 15,1-15,58); 10. pitanje sakupljanja novca (1. Kor 16,1-4.).

3 Margaret M. Mitchell, *Paul and the Rhetoric of Reconciliation*, (Mohr Siebeck, 1991), 182.

4 Mitchell. 182. Schrage kritizira Mitchell i argumentira za mješavinu pisama od kojih svako ima drugačiji cilj. Wolfgang Schrage, *Der erste Brief an die Korinther*, 1.Bd. (Benziger: Benziger Verlag & Neukirchener Verlag, 1995), 78. Općenito govoreći, većina teologa teško pronalazi jednu temu koja bi ujedinjavala cijelu 1. poslanicu Korinćanima i argumentirala fragmentiranu prirodu poslanice. E.g., Hans Conzelmann, *Der erste Brief an der Korinther*, (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1969), 179; Hermann Probst, *Paulus und der Brief*, (Tübingen: J. C. Mohr, 1991), 201.

Pavao započinje diskusiju u 8. poglavlju s motivom znanja (grč. γνῶσις). Neki ljudi u korinjskoj crkvi imaju znanje da idoli nisu ništa jer postoji samo jedan Bog (1. Kor 8,1-7). Pavao vjeruje da znanje čini arogantnim dok ljubav izgrađuje (1. Kor 8,1). Ako zato Korinćani bazaraju svoje ponašanje na znanju, zanemarujući ljubav, on tako nešto ne bi odobrio. Ovdje već možemo dobiti nagovještaj kako Pavao odlučuje o svom ponašanju: njegov je najviši princip ljubav (grč. ἀγάπη). Ljubav je važnija od znanja.

Pavao nastavlja svoju diskusiju o mesu žrtvovanom idolima s motivom prava (grč. ἔξουσία). Korinćani imaju određena prava, a pravo koje se ovdje posebno naglašava jest pravo da jedu meso žrtvovano idolima. Njihovo znanje o idolima dozvoljava im da ga jedu jer idoli u krajnjoj liniji nisu ništa (1. Kor 8,4). Ali Pavlov savjet je: "Pazite da vaše pravo ne bi bilo na spoticanje slabima." (1. Kor 8,9) Očigledno su neki vjernici u Korintu jaki dok su drugi slabi. Jaki imaju znanje o temi mesa žrtvovanog idolima dok ga slabi nemaju. Pavao se ovdje brine za slabe vjernike, jer oni se spotiču kad jaki vjernici crkve jedu ovakvo meso. Slab je vjernik prema Pavlu važniji od nećijih osobnih prava.

Pavao zaključuje poglavlje principom ljubavi. Iako jaki vjernici crkve imaju pravo jesti meso žrtvovano idolima, oni trebaju odustati od svog prava zbog slabih vjernika. "Zato ako jelo sablažnjava brata moga, ne, neću jesti mesa do vijeka da brata svoga ne sablaznim." (1. Kor 8,13) Pavao piše zaključak 8. poglavlja u prvom licu jednine uključujući sebe među jake vjernike crkve koji imaju znanje i koji bi trebali odustati od svog prava da jedu takvo meso. Time Pavao postavlja sebe kao primjer osobe koja je spremna odustati od svojih prava kako ne bi bila na spoticaj savjesti slabih vjernika crkve. Princip ljubavi naglašen je ovdje, a ljubav je važnija od osobnog prava. Pavao je spreman živjeti ovaj princip bez obzira na posljedice.

Analiza 1. Korinćanima 9,1-18

Nakon što je Pavao argumentirao da jaki trebaju odustati od svojih prava, on nastavlja u 9. poglavlju sa svojim osobnim pravima. On ima sljedeća prava koja izdvaja i navodi u tekstu: 1) da jede i pije, 2) da ga žena prati na njegovim putovanjima i 3) da ne radi za život jer je posvetio život propovijedanju evanđelja (1. Kor 9,4-6). Nakon što je nabrojao svoja prava, Pavao će zaključiti da nije koristio niti jedno od navedenih prava: "No ja se ničim od toga nisam poslužio. A i ne napisah toga da bi se tako postupilo prema meni. Radije umrijeti, nego... Te mi slave nitko neće oduzeti! ... Koja mi je dakle plaća? Da propovijedajući pružam evanđelje besplatno ne služeći se svojim pravom u evanđelju." (1. Kor 9,15.18).

S ovim trostrukim primjerom odustajanja od osobnih prava Pavao želi pokrenuti jake vjernike korinjske crkve da odustanu od svog prava jedenja mesa žrtvovanog idolima.⁵ On ne traži svoje osobne koristi, niti bi Korinćani trebali tražiti svoju korist. Oni ne trebaju djelovati prema principu znanja, nego prema principu ljubavi. To je kontekst u kojem Pavao dolazi do slogana *svima sam bio sve* (1. Kor 9,22).

Analiza 1. Korinćanima 9,19-23

Pavao započinje 19. redak s formulacijom "iako sam slobodan" (grč. ἐλεύθερος). On je slobodan ponašati se u skladu sa svojim pravima. On je čak slobodan jesti meso žrtvovano idolima

⁵ Clarence E. Glad, *Paul & Philodemus: Adaptability in Epicurean and Early Christian Psychology*, (Leiden: E. J. Brill, 1995), 265.

jer se nalazi među jakima koji imaju znanje da je to pravo opravdano. Mitchell kaže o ovome: "Paul presents himself as the perfect paradigm of the proper use of Christian freedom – which freely surrenders its rights to have its own way for the sake of the entire church community and the gospel."⁶ Uspirkos svojoj slobodi i pravu Pavao odlučuje učiniti sebe robom (grč. ἑδοῦλωσα). On nastavlja u tekstu objašnjavati svoje robovanje: on postaje Židovima kao Židov, onima koji su pod zakonom kao onaj koji je pod zakonom, onima koji su bez zakona kao onaj koji je bez zakona, a slabima slab (1. Kor 9,20-22).

Ono što nedostaje u ovoj listi je *jakima jak*. Izjavljujući da ima isto znanje kao i jaki (1. Kor 8,1) Pavao se već učinio jednak njima i stavio se na njihovu stranu.⁷ Ali on ne želi izgubiti slabe u mjesnoj crkvi, stoga mora argumentirati pomaganje slabima (8,9). To je razlog zbog kojeg Pavao završava listu sa slabima i time se sada izjednačuje i sa slabima. Time što se izjednačuje sa slabima, on odustaje od svog prava da bude jak iako njegovo pravo da bude jak nije upitno. Prema Chadwicku, "Paul's aim is to minimize the gulf between himself and the Corinthians."⁸ Pavao će najzad izjaviti u 22. retku *svima sam bio sve*. On je spreman učiniti se robom naspram svakoga u korintskoj mjesnoj crkvi. Ovdje vidimo Pavlov princip ljubavi u njegovoj najdubljoj formi.

Je li moguće da zbog slogana *svima sam bio sve* imamo posla s optužbom Pavlovih protivnika da je nedosljedan u svom ponašanju.⁹ Kako se može istovremeno družiti sa svim zaraćenim stranama u crkvi? "To his critics in Corinth, Paul's adaptability was seen as duplicity, inconsistency, and weakness."¹⁰ Budući da je bio spreman poistovjetiti se sa svakom od suprotstavljenih grupacija u Korintu (npr. slabi – jaki, oni pod zakonom - oni koji nisu pod zakonom), lako je moglo doći do optužbi o nedosljednosti. Vrlo je vjerojatno da je uvijek u crkvi postojao netko ili neka grupa koja ne bi voljela vidjeti da je Pavao blizak s drugom grupom.¹¹ Stoga se čini da su optužbe o nedosljednosti prirodno morale proizaći iz ovakvih i sličnih situacija.¹²

Ako ovdje u pozadini imamo optužbe Pavlovih protivnika u Korintu, onda se on toliko zadržava na pitanju odustajanja od osobnih prava kako bi opravdao sebe i pokazao im u kojem smislu je on *svima bio sve*. Ako je tu riječ o optužbi, onda Pavao uspješno preusmjerava optužbe prezentirajući svoje ponašanje kao idealan način na koji kršćanski princip ljubavi treba

6 Mitchell, 130.

7 U Rimljanima 15,1 Pavao sebe isto jasno ubraja među *jake* vjernike.

8 Chadwick, 270.

9 Nekoliko interpretatora vide optužbe Pavlovih protivnika u pozadini 1. Kor 9,19-23. E.g., Bornkamm, *Paulus*, 183; Chadwick, 263; Peter Marshall, *Enmity in Corinth: Social Conventions in Paul's Relations with the Corinthians*, (Tübingen: J. C. B. Mohr [Paul Siebeck], 1987), 90. Murphy-O'Connor je pokazao kako Pavao koristi slogane svojih protivnika u 1. Korinćanima dajući im novo značenje: Jerome Murphy-O'Connor, "Corinthian Slogans in 1 Cor 6:12-20," *The Catholic Biblical Quarterly*, 40 (1978): 391-396.

10 Glad, 333.

11 Postoje druga mjesta u 1. Korinćanima gdje se čini da Pavao ima za posla s optužbama svojih protivnika. Takva mjesta su 1. Kor 2,14-15; 4,3; 9,3, a sva ta mjesta započinju sa "suditi" (grč. ἰνδικρῖνω). Stoga su očigledno postojali ljudi u korintskoj crkvi koji su se usuđivali osuditi Pavlovo ponašanje.

12 U *Paul & Philodemus* Glad posvećuje cijelu knjigu pokazujući kako su ljudi u antičko vrijeme kvalificirali ponašanje koje nam Pavao predstavlja u 1. Korinćanima.

biti primjenjivan u crkvenoj sredini. *Svima biti sve* nije slabost karaktera, nego se upravo u tom principu ogleda jak kršćanski karakter koji je spreman zanemariti vlastita prava kako bi sve pridobio za jedinstvo crkve.

Pavao izražava svrhu svog djelovanja pet puta u redcima 19-22 s istim izrazom *kako bih zadobio* (grč. κερδήσω) sve te različite grupe u lokalnoj crkvi u Korintu. Zašto ih on želi zadobiti? S obzirom na to da nam kontekst govori: 1) o razdorima u crkvi, 2) o različitim pogledima na znanje i 3) o različitim pogledima kako koristiti osobna prava, prirodno slijedi da ih Pavao želi pridobiti za jedinstvo crkve. Različite grupacije u crkvi trebaju biti dovedene u suživot i oni svi zajedno trebaju pomoći da razjedinjena crkva pronađe put k jedinstvu. Konačni Pavlov cilj za sve njih je da budu spašeni (grč. σωσω). Život u jedinstvu će doprinijeti njihovom spasenju dok će s druge strane nastavak podjela i razdora vjerojatno završiti gubitkom njihovog konačnog spasenja.

Preliminarni zaključak

Promatrajući kontekst koji smo do sada prošli možemo zaključiti da zadobiti u 1. Kor 8-9 prvenstveno znači zadobiti različite vjernike i grupacije u lokalnoj crkvi u Korintu za jedinstvo crkve. Primarni kontekst izjave *svima sam bio sve* nije misija prema nevjernom svijetu prvog stoljeća, nego misija uznemirenoj crkvi u Korintu i njenim vjernicima. Stoga primjena ovoga slogana izravno na misiju u svijetu zanemaruje njegov originalni kontekst.¹³

Pavao ovdje predstavlja svoj način ponašanja u konfliktnim situacijama. On nam daje model ponašanja za dovođenje razjedinjenih crkava u jedinstvo. Pavlov je način za dovođenje podijeljenih crkava u jedinstvo: 1) učiniti se robom, 2) odustati od vlastiti prava i 3) princip ljubavi. On sve to čini kako bi bio suradnik evanđelja (9,23). Evanđelje od njega zahtijeva ovakav ponizan stav službe svima.

Analiza 1. Korinćanima 9,24-27

Daljnje istraživanje konteksta potrebno je kako bismo odredili odgovaraju li dosadašnji zaključci cijelom kontekstu. Pavao dalje nastavlja s primjerom stadiona gdje atletičari trče, ali samo jedan osvaja nagradu (9,25). Tko god je uključen u takvu utrku, mora se kontrolirati (9,25). Isto tako Pavao želi da se Korinćani kontroliraju, da odustanu od svojih prava kao što atletičari moraju odustati od mnogih zadovoljstava i prava kako bi se koncentrirali na svoju pobjedu. Najzad Pavao ponovno upućuje na vlastiti primjer kazujući kako on iscrpljuje svoje tijelo i pretvara se u roba (9,27) da bi mnogi mogli od toga imati koristi. Pavao živi evanđelje, a njegov krajnji cilj je jedinstvo crkve i spasenje vjernika.

¹³ Većina interpretatora vjeruju da je ovdje riječ o jeziku misije. Npr. Bornkamm, *Paulus*, 181; Friedrich Lang, *Die Briefe an die Korinther* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1986), 119; Gottfried Voigt, *Paulus an die Korinther I* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1989), 83; Schrage, 339 – 340; Christian Wolff, *Der erste Brief des Apostel Paulus an die Korinther* (Leipzig: Evangelische Verlagsanstalt, 1996), 205. S druge strane, postoje primjeri nekolicine interpretatora koji vide unutarcrkvene konflikte kao primarnu pozadinu 1. Korinćanima. Npr. Chadwick, *All things to All Men*, 1955; Mitchell, *Paul and the Rhetoric of Reconciliation*, 1991.

Analiza 1. Korinćanima 10,1 – 11,1

Pavao nastavlja u 10. poglavlju s primjerima iz povijesti Izraela u kojima su Izraelci bili neposlušni, nespremni odustati od svojih prava i na kraju katastrofalno završili (10,5). Pavao poziva Korinćane: 1) da ne budu idolopoklonici, 2) da se ne prostituiraju, 3) da ne kušaju Krista i 4) da ne prigovaraju, jer Izraelci su radili sve te stvari u pustinji i završili su s propašću (10,7-10). Ovi primjeri su za nas, kaže Pavao, imajući na umu podijeljenu crkvu u Korintu (10,6).

On nastavlja sa savjetom da se bježi od idolopoklonstva (10,14) jer kontekst je još od 8,1 meso žrtvovano idolima. Pavao će reći da je nemoguće imati zajedništvo Večere Gospodnje u crkvi, a istovremeno sudjelovati u proslavljanju idola u poganskom hramu (10,15-22). Iako Pavao u određenim okolnostima odobrava jedenje mesa žrtvovanog idolima (u kućnoj atmosferi kad nema slabih (10,27-28)), on nikako ne odobrava sudjelovanje u poganskim proslavama u poganskim hramovima (10,21). Time Pavao želi odvratiti vjernike od partnerstva s demonima koji se u krajnjoj liniji nalaze iza proslavljanja idola (10,20).

Pavao se nadalje vraća na slogan Korinćana: "Sve mi je dozvoljeno!" (10,23) prethodno korišten u 1. Kor 6.¹⁴ Iako je dozvoljeno jesti meso posvećeno idolima, to nije korisno za jedinstvo crkve. To znanje može biti u redu, ali ne izgrađuje crkvu. Pavao ima tendenciju koristiti slogane svojih protivnika i okretati ih na takav način da im daje novo značenje.¹⁵ Nadalje on preporuča vjernicima crkve: "Nitko neka ne traži svoje, nego dobro drugoga." (10,24) Vjernici se trebaju pobrinuti da ne budu na spoticaj savjest slabih vjernika (10,28). Što god kršćani činili, bilo da je riječ o jelu ili piću, sve treba biti Bogu na slavu (10,31).

Pavao ne želi da se bilo kome bude na sablazan (10,32) i najzad završava s osobnim primjerom: "kao što i ja svima u svemu ugađam ne tražeći svoju korist, nego što koristi mnogima na spasenje" (10,33). Pavlova glavna briga je spasenje ljudi. On sve radi za dobrobit drugih. U svom završnom zaključku on kaže: "Imitirajte mene, kao što ja imitiram Krista!" (11,1). Pavao vjeruje da njegov primjer, kao što je prikazan u 1. Kor 8-10, treba biti imitiran od strane kršćana u njihovim crkvama - jer to je Kristov primjer.

Zaključak

U 1. Korinćanima nalazimo podijeljenu lokanu crkvu u raznim kriznim situacijama, problemima i konfliktima. Pavlov je cilj dovesti podijeljenu crkvu u jedinstvo. S tim na umu je on *svima bio sve* u toj lokalnoj crkvi. Njihovo spasenje je u igri i ako ne pronađu način kako riješiti svoje krize i pokvarene odnose, nastavit će živjeti u grijehu. Stoga Pavao utjelovljuje poruku evanđelja u sebi i praktično im pokazuje koje su konzekvence evanđelja.

Slijedeći principi proističu iz Pavlove argumentacije u 1. Kor 8-10:

- 1) učiniti se robom za dobrobit drugih
- 2) odustati od svojih prava za dobro drugih

14 "Sve mi je dopušteno!" (1. Kor 6,12), kao slogan Pavlovih optužitelja, bio je uočen od strane raznih interpretatora. Npr. Jerome Murphy-O'Connor, "Corinthian Slogans in 1 Cor 6:12-20," 391-396; Gordon D. Fee, *The First Epistle to the Corinthians*, (Grand Rapids: Eerdmans Publishing Company, 1987), 251-252; Anthony C. Thiselton, *The First Epistle to the Corinthians*, NIGTC, (Grand Rapids: Eerdmans Publishing Company, 2000), 459-461; Ben Witherington III, *Conflict & Community in Corinth: A Socio-Rhetorical Commentary on 1 and 2 Corinthians*, (Grand Rapids: Eerdmans Publishing Company, 1995), 167-168.

15 Na sličan način Pavao daje novo značenje sloganu *svima sam bio sve*.

3) Ljubiti druge u svrhu njihovog spasenja.

U svrhu zadobivanja vjernika za jedinstvo crkve Pavao se poistovjećuje sa svakom od grupacija i pretvara sebe u roba svakoj od njih. Takvim ponašanjem nada se dovesti ih bliže jedne drugima. Analize 1. Kor 6.7.11.12-14 ili Rimljanima 14-15 otkrile bi identično Pavlovo ponašanje i u drugim crkvenim situacijama.¹⁶ Čini se da uvijek ponovno u konfliktnim situacijama u mjesnim crkvama Pavao primjenjuje slogan *svima sam bio sve*. Time u Pavlovim poslanicama uočavamo njegovo dosljedno ponašanje koje za cilj ima menadžment konflikta.

Možemo li slogan *svima sam bio sve* primijeniti u bilo kojoj situaciji danas? Najvažnije od svega je pitanje trebamo li ga primjenjivati u situacijama misije prema nevjernicima jer to je bila najčešća primjena ovog teksta?¹⁷ Kontekst u 1. Korinćanima 8-10, koji smo ovdje istražili, nema kao primarni fokus misiju prema nevjernom svijetu, nego vjernike i podijeljenu lokalnu crkvu. Ovaj slogan je moguća optužba upućena Pavlu od njegovih protivnika da nije izabrao pravu stranu u konfliktu. Pavao uspješno okreće optužbu prema optužiteljima i pokazuje im kako slogan *svima sam bio sve* ispunjava kršćanski princip ljubavi.

Time je primarno područje primjene slogana *svima sam bio sve* život mjesnih crkava, posebno u situacijama menadžmenta konflikta. Pavao se želi učiniti robom svima, on želi odustati od svojih prava i želi ljubiti druge, a sve to kako bi ih pridobio za jedinstvo crkve i sve zajedno poveo k spasenju. Ovakvim pristupom Pavao želi riješiti krize i osigurati dobar i pozitivan duh u crkvama. Iako bi moto *svima sam bio sve* mogao biti koristan i u misiji prema nevjernicima, primarni kontekst je unutarcrkvena kriza. Pavao nam ovime u nasljeđe ostavlja obrazac ponašanja koji ima potencijal promijeniti i uzdići i crkve danas.

16 Za diskusiju kako Pavao rješava druge konflikte vidi Igor Lorencin, "Paulus, ein inkonsequenter Apostel? Einer, der 'allen alles wurde' um alle für die Einheit der Gemeinde zu gewinnen," (Diplomarbeit ThH Friedensau, 1999), 63-67. Za diskusiju o konfliktnim situacijama u Rimljanima vidi Bernhard Oestreich, „Argumentation für den Frieden in Römer 14,1-15,“ (*Glaube und Zukunftsgestaltung: Festschrift zum hundertjährigen Bestehen der Theologischen Hochschule Friedensau*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 1999), 95-127.

17 Vidi fusnotu 13.

SUMMARY:

Paul's Way of Resolving Conflicts Situations on the Sample of 1 Corinthians 8-10

The focus of this article is Paul's motto "all things to all people" found in 1 Cor 9:22. The investigation of the broader context, in which this statement is made, points toward a divided local church with its various crisis, problems, and conflicts. Paul's aim is to bring the divided local church toward unity. With that in mind he is "all things to all people" in that local church, making himself into a slave, giving up his rights, and loving others, all for the purpose of gaining them for the church unity and guiding all of them toward salvation. With such an approach Paul wants to resolve crisis and create a positive spirit in the church. Thus this motto in its literal context has the primary purpose of gaining church members of that local church for unity, which makes the primary application of Paul's motto in conflict management situations.

Key words: 1 Corinthians; Paul; conflicts; unity; conflict management

Literatura:

- Becker, Jürgen. *Paulus, der Apostel der Völker*. 3rd ed. Tübingen: Mohr Siebeck, 1998.
- Bornkamm, Günther. *Paulus*. 2nd ed. Berlin: Evangelische Verlagsanstalt, 1977.
- Bornkamm, Günther. „Das missionarische Verhalten des Paulus nach 1. Kor 9, 19-23 und in der Apostelgeschichte“. *Geschichte und Glaube*. Ed. W. Wolf. Ges.Aufs.4. Part 2. München: Kaiser Verlag (1971): 149-161.
- Chadwick Henry. „All Things to All Men“. *New Testament Studies*. 1. (1955): 261 - 275.
- Clarke, D. Andrew. *Secular & Christian Leadership in Corinth: A Socio-Historical and Exegetical Study of 1 Corinthians 1 - 6*. Leiden: E. J. Brill, 1993.
- Conzelmann, Hans. *Der erste Brief an der Korinther*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1969.
- Fascher, Erich. *Der erste Brief des Paulus an die Korinther*. Berlin: Evangelische Verlagsanstalt, 1975.
- Fee, D. Gordon. *The First Epistle to the Corinthians*. Grand Rapids: Eerdmans Publishing Company, 1987.
- Glad, E. Clarence. *Paul & Philodemus: Adaptability in Epicurean and Early Christian Psychagogy*. Leiden [u.a.]: E. J. Brill, 1995.
- Jones, F. Stanley. „Freiheit“ in den Briefen des Apostels Paulus. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1987.
- Lang, Friedrich. „Die Gruppen in Korinth nach 1. Korinther 1-4“. *Theologische Beiträge*. (1983): 68 - 79.
- Lang, Friedrich. *Die Briefe an die Korinther*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1986.
- Lietzmann, Hans. *An die Korinther I / II*. 4th ed. Tübingen: J.C.B. Mohr (Paul Siebeck), 1949.
- Lohse, Eduard. *Paulus: Eine Biographie*. München: Verlag C.H. Beck, 1996.
- Lorencin, Igor. "Paulus, ein inkonsequenter Apostel? Einer, der 'allen alles wurde' um alle

- für die Einheit der Gemeinde zu gewinnen.“ Diplomarbeit ThH Friedensau, 1999,
- Lüdemann, Gerd. *Paulus, der Heidenapostel*. 2.Bd. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1983.
- Malherbe, J. Abraham. *Paul and the Popular Philosophers*. Minneapolis: Fortress Press, 1989.
- Malina, Bruce J. *The New Testament World: Insights from Cultural Anthropology*. 3rd ed. Louisville: Westminster John Knox Press, 2001.
- Marshall, Peter. *Enmity in Corinth: Social Conventions in Paul's Relations with the Corinthians*. Tübingen: J.C.B.Mohr (Paul Siebeck), 1987.
- Meeks, A. Wayne. *Urchristentum und Stadtkultur: Die soziale Welt der paulinischen Gemeinden*. Gütersloh: Chr. Kaiser / Gütersloher Verlagshaus. 1993.
- Mitchell, M. Margaret. *Paul and the Rhetoric of Reconciliation*. J.C.B. Mohr (Paul Siebeck), Tübingen, 1991.
- Murphy-O'Connor, Jerome. “Corinthian Slogans in 1Cor 6:12-20.” *The Catholic Biblical Quarterly*, 40 (1978): 391-396.
- Oestreich, Bernhard. “Argumentation für den Frieden in Römer 14,1-15,13.” *Glaube und Zukunftsgestaltung: Festschrift zum hundertjährigen Bestehen der Theologischen Hochschule Friedensau*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 1999, 95-127.
- Oestreich, Bernhard. „Ethnische und religiöse Spannungen in der Gemeinde Rom.“ *Spes Christiana*, 3 (2000): 194-207.
- Probst, Hermann. *Paulus und der Brief: Die Rhetorik des antiken Briefes als Form der paulinischen Korintherkorrespondenz*. Tübingen: J. C. B.Mohr, 1991.
- Sanders, T. Jack. „Paul between Jews and Gentiles in Corinth“. *Journal for the Study of the New Testament*. 65. (1997): 67 - 83.
- Schlatter, Adolf. *Die Korintherbriefe*. Berlin: Evangelische Verlagsanstalt, 1952.
- Schrage, Wolfgang. *Der erste Brief an die Korinther*. 1.Bd./2.Bd. Benziger - Neukirchen: Benziger Verlag / Neukirchener Verlag, 1991/1995.
- Stambaugh, J. E. / D. L. Balch. *Das soziale Umfeld des Neuen Testaments*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1992.
- Stegemann, W. Ekkehard / Wolfgang Stegemann. *Urchristliche Sozialgeschichte: Die Anfänge im Judentum und die Christusgemeinden in der mediterranen Welt*. Stuttgart: Verlag W. Kohlhammer, 1995.
- Theißen, Gerd. „Soziale Integration und sakramentales Handeln: Eine Analyse von 1. Kor 11,17-34“. *Novum Testamentum*. 16. (1974): 179-206.
- Theißen, Gerd. „Soziale Schichtung in der korinthischen Gemeinde: Ein Beitrag zur Soziologie des hellenistischen Urchristentums“. *Zeitschrift für die neutestamentliche Wissenschaft*. 65. (1974): 232-272.
- Theißen, Gerd. „Die Starken und Schwachen in Korinth: Soziologische Analyse eines theologischen Streites“. *Evangelische Theologie*. 35. (1975): 155-172.
- Theißen, Gerd. *Studien zur Soziologie des Urchristentums*. 3rd ed. J. C. B.Mohr (Paul Siebeck), Tübingen, 1989.
- Theißen, Gerd. „Judentum und Christentum bei Paulus: Sozialgeschichtliche

- Überlegungen zu einem beginnenden Schisma. " *Paulus und das antike Judentum*. Ed. Martin Hengel und Ulrich Henckel. Tübingen: J. C. M. Mohr. (1991): 331 - 359.
- Theologische Realenzyklopädie*. "Paulus". Ed. Gerhard Müller. 26.Bd. Berlin: Walter de Gruyter & Co. (1996): 131 - 159.
- Theologisches Wörterbuch zum Neuen Testament*. "Ασθενής". Ed. Gerhard Kittel. 1.Bd. Stuttgart: W. Kohlhammer. (1957): 488 - 492.
- Thiselton, Anthony C. *The First Epistle to the Corinthians*. NIGTC. Grand Rapids: Eerdmans Publishing Company, 2000,
- Voigt, Gottfried. *Paulus an die Korinther I*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1989.
- Vollenweider, Samuel. *Freiheit als Schöpfung: Eine Untersuchung zur Eleutheria bei Paulus und in seiner Umwelt*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1989.
- Weiss, Johannes. *Der erste Korintherbrief*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1970.
- Wendland, Heinz-Dietrich. *Die Briefe an die Korinther*. 7th ed. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1972.
- Witherington, Ben III. *Conflict & Community in Corinth. A Socio-Rhetorical Commentary on 1 and 2 Corinthians*. Grand Rapids: Eerdmans Publishing Company, 1995.
- Wolff, Christian. *Der erste Brief des Apostel Paulus an die Korinther*. Leipzig: Evangelische Verlagsanstalt, 1996.